

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Sequitur. Nigra sum sed formosa, filiæ Hierusalem, sicut tabernacula
Cedar: sicut pellis Salomonis. Nolite me consyderare, quod fusca sim: quia
decolorauit me sol.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

tiae nebulam habens, cito purgatus est, dicente sibi angelo domini, quod sana cute decolorata essem, quam non flamma ignis de deorsum, sed de super sol decolorauit, quod salua uirginitate grauida essem: quam non uir terrenus, sed pater coelestis, de spiritu sancto grauidam fecit. Non ita ceteri omnes cognitam ueritatem sequuntur. Sed quid?

¶ Filij matris meae pugnauerunt contra me, posuerunt me custodem in uineis, uineam meam non custodiui

¶ Filij matris meae, Iudaei sunt: filij synagoga, immo qui se dicunt Iudaeos esse, & non sunt, sed sunt [†] alias in synagoga. [†] synagoga Satanae. Isti pugnauerunt, id est certissime pugnabant contra me, considerantes & considerare uolentes, quod fusca sim, quod non uere decolorauerit me sol, sed nigra sim nigredine omnimoda sicut tabernacula Cedar. Hinc ab illis passa sum uel patiar pugnas uerborum, pugnas linguarum blasphemantium. Praedictum est eis, quod non nigra, immo (ut iam dixi) formosa sim sicut pellis Salomonis: sed econtra pugnauerunt repleti zelo, & contradixerunt pro pugnatoribus meis blasphemantes. Diximus ergo, Vobis oportebat primum loqui uerbum dei, sed quoniam repellitis illud, & indignos uos iudicatis aeternae uitae, ecce conuertimur ad gentes. Sic enim praecepit nobis dominus. Posui te in lucem gentibus, ut sis in salutem usque ad extremum terrae. ¶ Hoc modo posuerunt me custodem in uineis, id est in gentibus, quae non quidem erant, sed ex mea custodia factae

Actu. 13

Esa. 42.

RVP. IN CAN. CANT. CA.I.

Diligendo ergo in te, quod mater es domini, fidelis anima & ipsa mater fit, Ipse enim meus (inquit) & frater & soror & mater est: quicumque fecerit uoluntatem patris mei qui in coelis est. Cuius uidelicet paternae uoluntatis si summam querimus, credere, sperare, & diligere est. Non ergo paruo pro praemio, habendo fidem recti sumus habendo spem memores sumus, habendo charitatem te diligimus.

¶ Sequitur,

¶ Nigra sum sed formosa, filiae Hierusalem, sicut tabernacula Cedar: sicut pellis Salomonis. Nolite me considerare, quod fusca sim: quia decolorauit me sol.

Lucā. I

Cur Maria non interfuit partui Elizabeth

¶ Res ipsa exigit ut quaeramus, quousque uel quam diu beata uirgo Maria mansit cum illa Elizabeth cognata sua. Vtique mensibus tribus, fere usque dum Elizabeth tempus pariendi impletur. Ille namque mensis sextus erat illi, quae uocabatur sterilis, quando Maria nuncio bono impleta, exurgens, abiit cum festinatione in domum Zachariae. & salutauit Elizabeth. Maria autem mansit (inquit Euangelista) cum illa quasi mensibus tribus, & reuersa est in domum suam. Statimque subiungit. Elizabeth autem impletum est tempus pariendi, & peperit filium. ¶ Ergo Maria non erat illic, quando Elizabeth peperit filium. Cur (quaeso) non interfuit? Cur tanti gaudij, tantae exultationis festiuitatem non expectauit?

COMMENTARIO. LIB. I. 10

Cur discessum suum non distulit, donec uideret infantem quem uidisse gaudium fuit? Non ignorabat angelum dixisse ad Zachariam. Et erit gaudium tibi & exultatio: & multi in natiuitate eius gaudebunt. Item. Et ecce eris tacēs, & nō poteris loqui usque in diem quo hæc fiāt: pro eo quod non credidisti uerbis meis. Cur non expectauit uidere hoc miraculum, scilicet eum, qui mutus fuerat, aperto ore eius & lingua eius, cū nomine IOHANNIS loquentem & benedicientem deum? Nonne magis ad eam quam ad quamlibet alium pertinebat congratulari, & audire uerba cantici de ore prophetantis, & tu puer propheta altissimi uocaberis, præbis enim ante faciem domini parare uias eius? Cur igitur quæ & eatenus non uenisse causam habere uideretur, ut saltem illa die ueniret, cognata cum uicinis & alijs cognatis illius, & congratularetur: e contra cum iam dudum uenisset, ideo discessit ne interesset gaudentibus & congratulantibus.

¶ Causam nesciremus, rem ipsam, id est, discessum eius non animaduverteremus, nisi excipisset intellectum uox ista, per spiritum sanctum in persona eius prolata, nigra sum sed formosa. Quid enim hoc erat? Quid putamus facturos uel dicturos fuisse uicinos & cognatos qui multi conuenerunt, si inter eos inueniretur in utero habens? Ipse Ioseph uir eius, cui desponsata erat, quoniam in-

Responsio.

B ij

RVP. IN CAN. CANT. CA. I.

Math. 1

Nigra sum
sed formosa.

Lucæ . 2.

Mich. 5

uenit eam in utero habentem, cum esset iustus, nolēbat traducere eam: sed uolebat occulte dimittere eam. Ergo in oculis eius nigra erat, et est adhuc in oculis siue in sensu illorum, qui cū sint filij matris suæ, de quibus postmodum dicendū est: pugnant contra eam, cōtradicens nobis credentibus et confidentibus eam de spiritu sancto fuisse impregnata. ¶ At illa dicere poterat et ueraciter dicit, nigra sum sed formosa: nigra inquam, id est, pregnās inuenta sum: sed formosa, id est, salua uirginitate de spiritu sc̃to impregnata. Bene actum, optime prouisum est, ut uentura postmodum multitudine ad illud natiuitatis Iohannis gaudium, reuerteretur in domum suam, ne prius ab illis deprāhēderetur in utero habens, quam ab ipso beato Ioseph, qui cognus esset corrigi per angelum dicentem, Ioseph fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de spiritu sancto est. ¶ Nec istud suffecisset, nisi etiam priusquam complerentur dies Mariæ ut pareret, locum mutauisset. Poterat namq; uicinis et notis fieri occasio loquendi, quod tam cito peperit uix habens menses sex: ex quo monente angelo beatus Ioseph coniugem suam accepit. Bene igitur, et hoc prouisum est, quod exijt editū a Cæsare Augusto, ut describeretur uniuersus orbis, quatenus per hanc occasionem, et scriptura impleteretur, quæ Christum de Bethlehem nasciturum prädixerat esse, et uirgo ab omni uicīnorum quæstione liberaretur: quomodo tam breui tempore exacto, ex quo in coniugium accepta fuerat, peperisset. Dicat igitur, Nigra sum

sed formosa; filia Hierusalem. Secundum opinionem male uidentium nigra, secundum fidem recte credentium formosa. ¶ Quam nigra

Gene. 21.

et quam formosa? Nigra, sicut tabernacula Cedar: formosa, sicut pellis Salomonis. Sicut enim Ismahel, ad quem pertinet Cedar, niger, id est, ferus homo iure fuit eiectus cum matre sua dicente Sara, ecce ancillam et filium eius: non enim erit haeres filius ancillae cum filio liberae, & regione omnium fratrum suorum in solitudine fixit tabernacula, ita & ego iure eiicienda uisa sum ita ut uir meus Ioseph nollet traducere, sed uellet occulte dimittere me. Multum erat miseratiois in eo, quod occulte dimittere uoluit, cum lex multo asperius censeat de puella eiusmodi: qualis ego, dum pregnas essem, poteram existimari. Ergo nigra ego sicut tabernacula Cedar, quia sicut ille cum matre sua, ita & ego cum eo quod conceperam uidebar eiicienda, uiri mei domo & hereditate indigna. Cedar (ut iam dictum est) pertinet ad Ismahel. Quare autem magis hic placuit dicere tabernacula Cedar, quam tabernacula Ismahel?

Gala. 4.

Deute. 22.

Videlicet quia Cedar tenebrae, Ismahel interpretatur exauditio dei, magisque nomen tenebrarum, quam exauditionis dei, congruit meae quae putabatur ingenii nigredini.

Formosa
sicut pellis
Salomonis.

¶ E contra, sicut pellis Salomonis, id est, exterior cultus & omnis dignitas sapientissimi regis incomparabiliter splenduit, ita ut nullus ei regum potuerit unquam comparari, ita & uirginitatis meae splendor praeter omnibus sanctis & filiis regni dei est admirabilis, nec ei qui ex me natus est, quisquam sanctorum, nec ipse Isaac, eidem Cedar longe

tiae nebulam habens, cito purgatus est, dicente sibi angelo domini, quod sana cute decolorata essem, quam non flamma ignis de deorsum, sed de super sol decolorauit, quod salua uirginitate grauida essem: quam non uir terrenus, sed pater coelestis, de spiritu sancto grauidam fecit. Non ita ceteri omnes cognitam ueritatem sequuntur. Sed quid?

¶ Filij matris meae pugnauerunt contra me, posuerunt me custodem in uineis, uineam meam non custodiui

¶ Filij matris meae, Iudaei sunt: filij synagoga, immo qui se dicunt Iudaeos esse, & non sunt, sed sunt [†] alias in synagoga. [†] synagoga Satanae. Isti pugnauerunt, id est certissime pugnabant contra me, considerantes & considerare uolentes, quod fusca sim, quod non uere decolorauerit me sol, sed nigra sim nigredine omnimoda sicut tabernacula Cedar. Hinc ab illis passa sum uel patiar pugnas uerborum, pugnas linguarum blasphemantium. Praedictum est eis, quod non nigra, immo (ut iam dixi) formosa sim sicut pellis Salomonis: sed econtra pugnauerunt repleti zelo, & contradixerunt pro puginatoribus meis blasphemantes. Diximus ergo, Vobis oportebat primum loqui uerbum dei, sed quoniam repellitis illud, & indignos uos iudicatis aeternae uitae, ecce conuertimur ad gentes. Sic enim praecepit nobis dominus. Posui te in lucem gentibus, ut sis in salutem usque ad extremum terrae. ¶ Hoc modo posuerunt me custodem in uineis, id est in gentibus, quae non quidem erant, sed ex mea custodia factae

Actu. 13

Esa. 42.